

РЕШЕНИЕ

№ 2745

гр. София, 24.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 11 състав, в публично заседание на 08.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петя Стоилова

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **1829** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 АПК вр. с чл.84, ал.3 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на Р. С. В., гражданин на Р. федерация срещу Решение № 2068/31.01.2024г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при МС, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението като незаконосъобразно, постановено в нарушение на материалния закон и в противоречие с административнопроизводствените правила. Правят се възражения, че не са изяснени относимите факти в нарушение на чл.75, ал.2 от ЗУБ, свързани с личното положение на молителя, с държавата му на произход или с трети държави. Административният орган е преразказал известни факти, но изведените въз основа на тях изводи са напълно формални. Не е събрана подробна информация за състоянието на сигурността в Р., от която да се направи извод, че в страната са гарантирани основните човешки права и държавата е в състояние да предостави ефективна закрила на своите граждани. Жалбоподателят твърди, че е автор на книгата „Коридорни деца“, която е предоставил в електронен формат на решаващия орган, но той не се е запознал със съдържанието, за да установи по безспорен начин заявеното от него основание за причината, поради която се страхува за живота си при завръщане в Р.. Поради увеличената възраст за запасна служба на 55 години за редовия състав, освен заплахата от репресии, е налице и тази, поради възгледите си жалбоподателят да бъде мобилизиран във войната в У..

В съдебното заседание жалбоподателят не се явява и не се представлява.

Ответникът – председателят на ДАБ при МС, чрез юрисконсулт Х. моли за отхвърляне на жалбата. Изтъква, че след като е влязъл легално на територията на Република България, и след три месеца е подал молба за международна закрила, жалбоподателят след десет дни е отпътувал за Руската федерация отново, което противоречи на разказаната от него бежанска история. Налице е разминаване между посоченото от съпругата му като причина да се завърне в страната си на произход и казаното от него при проведеното интервю. Свободното пътуване обратно, според юр. Х. доказва, че молителят не е обект на преследване, а заявеното по време на интервюто участие в протестен митинг срещу властта се е състояло през 2011г., когато се предава властта между тогавашният президент М. и В. П.. Освен това, книгата, за която твърди, че е причина да бъде преследван е публикувана от издателство „Интернационален съюз на писателите“ в много голям тираж и се продава свободно на руския пазар. Поради това са несъстоятелни твърденията, че е бил преследван.

Административен съд София - град, въз основа на приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Р. С. В. заявява, че е напуснал Руската федерация през месец септември 2022 г. за Г. със съпругата и двете си по-малки дъщери. Съобщава, че са останали в страната около едно денонощие, след което с безвизов режим са преминали в Турция и са останали да живеят в страната с документи за временно пребиваване. Твърди, че осем месеца по-късно турските власти не са им разрешили да удължат пребиваването си и че през април-май 2023 г. са опитали да се върнат в Г., но грузинските граничари не са ги допуснали в страната, заради което са решили да заминат за Република България. Посочва, че три седмици по-късно в [населено място] са получили визи чрез куриер от българското посолство в [населено място] и че на 14.06.2023 г. за първи път със съпругата и децата си е дошъл от Турция в Република България. Пояснява, че е останал десетина дни, след което сам транзитно през Турция се е завърнал легално в Р., за да продаде апартамента си, тъй като не е имал финансови средства да продължи да живее в чужбина. Посочва, че е останал в Руската федерация около месец и половина, след което на 14 август 2023 г., легално, със самолет и безвизов режим се е върнал обратно през Турция и от там с виза и такси в РБългария. Не е подавал молба за закрила в друга държава.

По време на интервюто с рег. № УП 5262/31.10.2023 г. разказва, че със съпругата си М. В. Ш. имат две дъщери София и Е.. Твърди, че е отбил военна служба като шофьор в руската армия и че не е викан в запас. Завършил висше образование със специалност „журналистика“ в К. държавен университет и работил като журналист. Пояснява, че през 2011г. е участвал в митинг против връщането на П. като президент на страната в М.. През месец декември 2021г. написал книга „Коридорни деца“, издадена от издателство „Интернационален съюз на писателите“ в М.. Обяснява, че за несериозните сфери, по които е писал е използвал псевдонима В. Ш. и че когато е публикувал важни за него теми винаги е използвал личното си име. Добавя, че в книгата си е записал интервюта с известни руски и украински личности като В. Ж., В. Г., П. М., А. Д. и Е. К., педиатър, обществен деятел и съветник на президента В. З., както и личното му мнение и това на интервюираните лица по политическите процеси в Р. и отношенията ѝ с У.. Допълва, че в началото на войната в У. през февруари 2021 г. е публикувал мнението си против руската политика в социалната мрежа Ф., но след това е изтрил съдържанието, защото се е притеснил за сигурността си и тази на

семейството си.

В хода на интервюто от 31.10.2023 г. Р. С. В. разказва, че в Р. сега има изграден фашизъм със собствен фюрер, като властите смятат страната си за богоизбрана, а всички несъгласни с тяхното мнение получават това което и У. - танкове. Съобщава, че назад в годините няколко пъти е бил уволняван от местоработата си заради несъответствие на журналистическите му публикации и предавания с угодните за редактора, собственика на медията и местните власти теми и събития. Твърди, че вече е невъзможно със съпругата си, която също е завършила журналистика да работят по специалността си в Руската федерация, тъй като всички медии са подвластни на правителството, а социалните мрежи се проследяват и цензурират от властта. Посочва, че през 2020 г. непознат човек го е спрял на улицата и е поискал от него да докладва информация за живота на редактора на изданието, за което е работил и че е отказал, като смята, че този човек е бил агент на федералната служба за безопасност - Ф.. Пояснява, че има три причини за напускането си на Р. и че първата от тях е образованието на двете му по-малки дъщери, тъй като в страната децата се обучават да следват безропотно политиката на правителството и президента против У.. Добавя, че втората причина е, че се страхува като журналист да не попадне под ударите на закона и по специално заради издадената от него книга, в която критикува руските власти. Допълва, че третата причина е, че не иска да воюва или да влезе в затвора и че неговата позната М. И., която работи за администрацията на президента, му е звъннала няколко дни след началото на войната срещу У. и му е казала да спре да публикува мнението си против властта и да направи акаунта си невидим, за да не пострада. Декларира, че не е бил заплашван пряко от никого и не му е оказвано физическо насилие в държавата му на произход, но психически е бил под стрес заради работата и възгледите си.

В хода на административното производство молителят не е представил никакви писмени документи. Представил е оригинален руски паспорт.

Приета е и обсъдена в решението на ДАБ е Справка вх. № ЦУ – 1849/30.11.2023г., изготвена от Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС, относно актуалната политическа обстановка в Р. федерация, мобилизацията и участието във военните действия в У.. Видно от справката, от началото на инвазията на Р. в У. руското правителство не е постановило обща мобилизация на населението. Вместо обща мобилизация, руските наборни служби засилват усилията си за привличане на професионални войници. Що се касае до потребителите на социалните мрежи, публикуващо критично съдържание към властта, правителството, армията, те могат да бъдат атакувани, като рискът от наказателно преследване е най-голям на изток от планината У.. В Р. цензурата и автоцензурата в телевизии, печатни медии и интернет са разпространени особено по отношение на гледни точки, критични към правителството или неговите политики. Има съобщения, че руските официални власти предприемат мерки спрямо лица, които произвеждат или публикуват съдържание, което не се харесва на правителството. През 2021 г. са въведени няколко закона за ограничаване на споделянето на съдържание в интернет и същите са използвани за налагане на глоби на протестиращи, които публикуват политически материали онлайн.

Постановено е обжалваното решение, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут по смисъла на чл. 8, ал. 1 и чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ поради липса на материалноправните основания за това. Решаващият орган е приел,

че в хода на административното производство не са установени факти, които да обосновават необходимостта от предоставяне на международна закрила и не се посочват причини за основателни опасения от преследване в държавата си на произход.

При така установеното от фактическа страна, съдът стигна до следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена от надлежна страна, която е адресат на оспорения административен акт, с право и интерес от оспорването, в срока по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл. 168, ал. 1 от АПК), на основанията, посочени в чл.146 АПК, съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на чл. 75, ал. 1 от ЗУБ, от председателя на ДАБ при МС. При издаването на акта е спазена предвидената в закона писмена форма, не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила и на материалния закон.

Правилен и законосъобразен е изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната хипотеза за прилагане на чл. 8 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. За предоставянето на статут по ал. 1 е без значение обстоятелството дали чужденецът принадлежи към тези раса, религия, националност, социална група, или изразява политическо мнение, които са в основата на преследването. Достатъчно е органът или организацията, осъществяваща преследването, да смята, че чужденецът има такава принадлежност. Според ал.3 субекти, извършващи преследване, могат да бъдат: държавата;партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия; недържавни субекти, когато може да бъде доказано, че субектите, посочени в т. 1 и 2, включително международни организации, не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследване.

На първо място в мотивите на решението са обсъдени в достатъчна степен данните за обстановката в Р. федерация, в това число от сигурни източници и конкретно тези, на които е извършено позоваване в справките на Дирекцията „Международна дейност“ при ДАБ-МС, част от тези източници на информация са обсъдени и в цитираните решения на Съда по правата на човека. В хода на съдебното производство е представена актуална справка изх. № ЦУ -933/22.03.2024г. за обществено – политическата ситуация в Р. федерация към 22.03.2024г. Според съдържащата се в нея информация, съгласно Федерален закон на Руската федерация №53 – FZ, относно военните задължения и военната служба, руските граждани от мъжки пол на възраст между 18 и 27 години подлежат на наборна военна служба. Според законодателството решение за призоваване на гражданин за изпълнение на военна служба може да се взема само, след като съответното лица навърши 18 годишна възраст. От 2008г. срокът на наборната военна служба е фиксиран на една година. На 28 май 2022г.

руският президент В. П. подписва закон, премахващ горната възрастова граница за служба в руската армия, което означава, че лица навършили 40 годишна възраст вече също могат да служат. Горната възрастова граница от 40 години е премахната, като според специалистите това решение е взето във връзка с нарастващите жертви при инвазията на Р. в У.. След обявяване на частична мобилизация на 21 септември 2022г., руската Дума предприема законодателни мерки, свързани със завишена отговорност за престъпления против военната служба. Увеличават се сроковете за наказание „лишаване от свобода“ за действия като неизпълнение на заповед на командир, дезертъорство, грабеж, нарушаване на правилата за бойно дежурство и умишлено унищожаване или увреждане на военно имущество по време на война, военни действия и мобилизация. Увеличава се от 5 на 10 години лишаване от свобода отговорността за самоволно напускане на поделение по време на мобилизация или военно положение, във военно време или в условия на въоръжен конфликт или бойни действия. Предлага се да се увеличи на 15 години лишаване от свобода наказанието за дезертъорство по време на мобилизация, военно време или в условията на въоръжен конфликт, а наказанието за избягване на военна служба чрез стимулиране на болест да стане до 10 години лишаване от свобода. Според руските военни правила военнослужещите, които отказват да се сражават в У. могат да бъдат уволнени, но не могат да бъдат наказателно преследвани. Настоящият статус на конфликта в У. дава на руските войници законен път да откажат участие. Ще бъде по-трудно за войниците да откажат да се сражават, ако Р. обяви пълномасщабна война, тъй като по време на война правилата са съвсем различни... В края на август 2022г. руските власти издават заповед за увеличаване на целевия размер на армията със 137 000 души, но анализаторите считат, че В. П. няма да използва широкомасщабна военна кампания или да обяви военно положение. Мъжете на възраст от 18 до 27 години трябва да служат в армията за срок от една година, но тези наборници не се изпращат в У.. Руските управляващи избягват обявяването на военно положение, с намерението да се поддържа чувство на нормалност в руските градове. Професионални и договорни войници се сражават заедно с членове на частни охранителни и военни компании, както и с мъже, вербувани от самопровъзгласилите се Д. и Л. народни републики в района на Д. в Източна У.. Но вместо да набират войски чрез обща мобилизация, руските наборни служби изглежда засилват усилията си за привличане на професионални войници. Към момента изглежда, че призовки получават руснаци, които са служили в армията и имат боен опит... От самото начало на инвазията в У., руските власти отхвърлят твърденията, че планират въвеждане на военно положение след нахлуването в съседното страна или че ще спират мъже в годна за изпълнение военна служба възраст да напускат Р..

Ответният административен орган е извършил пълен анализ на информацията, съдържаща се в официалната справка, като е отчетел, че положението в страната там не може да се определи като въоръжен конфликт, не са налице данни за влошаване на обстановката там, достигаща границите на безогледно насилие, породено от въоръжен конфликт или неспособност на официалните власти да противодействат ефективно на въоръжени групировки.

Обсъдени са подробно представените от молителя доказателства и неговата бежанска история, като е прието, че молителят и семейството му са напуснали страната си на произход напълно легално, ползвайки паспорти и безвизов режим за Г.. Той безпрепятствено е преминал със семейството си на

грузинска територия, от което може да се направи извод, че официалните власти нямат нито пряко, нито косвено отношение към него. Освен това от значение е фактът, че руският гражданин не е потърсил защита в Г., а е отпътувал от там за Турция и осем месеца е останал в Турция със семейството си с документи за временно пребиваване. След това е дошъл в Република България с виза, като не е потърсил закрила незабавно, а се е забавил с три месеца. Междувременно е оставил семейството си в апартамент в курорта Слънчев бряг и сам се е върнал в Р. за месец и половина, за да продаде собствения си апартамент в М. област. След което отново е дошъл в България. Логичен е изводът на административния орган при тези данни, че действията на молителя показват, че напускането на страната по произход не се дължи на страх за живота и сигурността му. Освен това се констатират разминавания между бежанската история на молителя и тази на неговата съпруга, според която той се е завърнал в Руската федерация, за да поднови валидността на документите си за самоличност, а не по финансови съображения. Установените противоречиви показания опровергават до голяма степен достоверността на бежанската история на руския гражданин, който в рамките на година и половина легално и безпрепятствено е преминал през държавната граница на Руската федерация три пъти.

Във връзка със заявеното несъгласие с политиката на официалните власти, също не се доказват обстоятелства, поради които да са налице основания за страх от преследване - действия против властта и ограничения на правата му, поради възможност за мобилизирането му и принудително носене на военна служба. Участието му в публичен митинг срещу властта датира от 2011г., след което за него не са възникнали негативни последици. Относно книгата, която твърди молителя, че е написал, то тя е публикувана от известно московско издателство „Интернационален съюз на писателите“ и се продава свободно на руския пазар, не е забранена, поради което е несъстоятелно твърдението му, че поради издаването ѝ е бил преследван. Липсва и изпратена призовка за мобилизация спрямо молителя, във връзка с неговите опасения, че може да бъде принуден да вземе участие като боец във военния конфликт в У., тъй като е вдигната възрастта за запасна служба на 55 години. Още повече, според приложената актуална справка на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ пълномащабни военни действия и всеобща мобилизация до момента няма и не се предвижда да има.

Съдът намира, че събраните в съдебното производство доказателства, включително данните от проведеното интервю, при приложение на глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците, сочат на извод, че жалбоподателят е „мигрант“ (лице, което по причини, различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и Протокола от 1967г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде), а не лице, търсещо закрила поради обстоятелствата по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.

Не са налице и предпоставките за предоставяне и на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Съгласно чл. 9 от ЗУБ, такъв статут се предоставя на

чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си на произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки заплахи срещу живота или личността му, като гражданско лице, поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. В случая не е налице никоя от тези хипотези на цитираната правна норма. При разглеждането на този въпрос, Съдът съобрази Решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело C-465/2007 г., както и тълкуването на дефинираното понятие за „посегателство“ в чл. 15, буква в) от Директива 2004/83/ЕО относно минимални стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхващащо една по - обща опасност от посегателство като се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, а не определено насилие. Освен това, тези заплахи са присъщи на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт", какъвто в случая не се установи.

Съгласно посоченото решение на СЕС, чл. 15, буква в) от Директивата във вр. с чл. 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. С Решение от 30.01.2014 г. на СЕС, по дело C-285/2012 г. е дадено тълкуване на чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО вр. чл. 2, б. „д“ от същата директива, предполагащо по-свободно приложени и позоваване на понятието „въоръжен конфликт“. Ответникът е изложил мотиви в същия смисъл, поради което съдът счита, че същият е изпълнил задължението си да обсъди всички релевантни за конкретния случай обективни данни, както и твърденията на търсещия закрила. В случая не съществуват такива сериозни и потвърдени основания, които да са дали реално основание за напускането на молителя на Р. федерация. Следователно това не доказва по безспорен начин наличието на предпоставките по чл. 9 от ЗУБ.

С оглед на изложеното и информацията, съдържаща се в приетата по делото актуална към 22.03.2024г. справка за положението в Руската федерация, предвид тълкуването на Съда на Европейските общности по дело № C-465 от 2007г. и липсата на тежки и лични заплахи по отношение на жалбоподателя се обуславя изводът, че не се установяват предпоставките на закона за

предоставяне на хуманитарен статут. От една страна липсва вътрешен или международен конфликт в Р., а от друга чужденецът не посочва никакви причини за основателен страх от преследване конкретно спрямо себе си, поради което законосъобразно молбата му за предоставяне на международна закрила е отхвърлена /така в Решение № 5529/29.05.2023г., постановено по административно дело № 1356/2023 г. по описа на ВАС по сходен случай с молител руски гражданин/.

Така мотивиран, Административен съд София – град, I - во отделение, 11 - ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Р. С. В., гражданин на Р. федерация срещу Решение № 2068/31.01.2024г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при МС, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в 14 - дневен срок пред Върховен административен съд на Република България.

СЪДИЯ: